

COLNÉ aktuality

Dvojmesačník Colnej správy SR • IX. ročník • 1-2/2011

Časopisy colnej správy ČSSR, ČSFR a SR od roku 1967 po súčasnosť

V minulých číslach sme si predstavili rôzne periodiká, ktorých vydávaním sa colníci aj príslušníci finančnej stráže delili o skúsenosti z náročnej služby, ako aj o zážitky z odľahlých kútov vlasti. V novodobej histórii colnej správy (po roku 1952) sa colníci niekoľko rokov snažili o vydávanie časopisu, prostredníctvom ktorého by si navzájom vymieňali svoje názory, diskutovali o problémoch a oboznamovali sa so skúsenosťami colníkov doma aj v zahraničí. Po prekonaní značných problémov sa skupine aktivistov podarilo v máji roku 1967 vydať prvé číslo časopisu Clo – Douane.

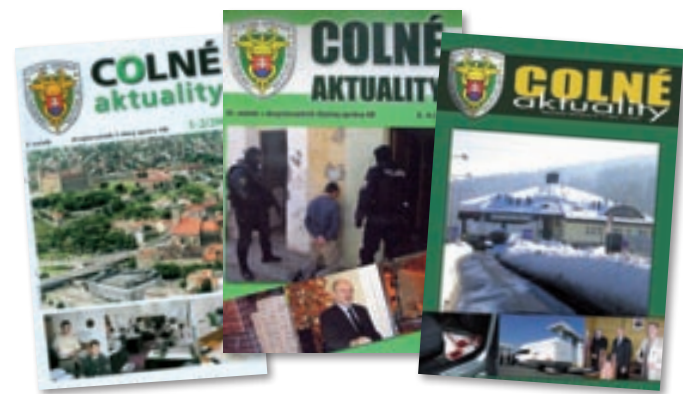
1. Časopis Clo – Douane začal vychádzať ako mesačník na 12 stranách. Jeho prvým šéfredaktorom bol pre starších kolegov nezabudnuteľný Zdeněk Bureš. Pod jeho vedením sa časopis stal naozaj neformálnym prostriedkom zobrazujúcim život, ako aj odborné témy zo života colnej správy od Čiernej nad Tisou po Aš. V období rokov 1983 – 1989 vychádzal dokonca ako dvojtýždenník. Od roku 1971 prispievali colníci na číslo sumou 2 Kčs (neskôr 2,5 Kčs, koncom roka 1990 až 5 Kčs). Posledné číslo časopisu (už mesačníka) pod hlavičkou Ústrednej colnej správy ČSFR vyšlo v decembri 1992.

2. Po rozdelení Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky začal v októbri 1993 vychádzať „služobný mesačník“ Ústrednej colnej správy SR, časopis Merkúr, a to na ôsmich stranách. Keďže dovtedajší časopis Clo – Douane vychádzal v Prahe, kde ostala kompletná agenda, bolo nutné najskôr riešiť rozbeh základných činností novovzniknutej colnej správy. Preto sa vydávanie časopisu dostalo na rad až nultým číslom vydaným koncom roka 1993. Od čísla 8/1996 začal časopis vychádzať s farebnými fotografiami. Časopis vychádzal do roku 1998 a mal 12 strán.

3. Od roku 1999 začal kontinuálne (v novej grafickej úprave) vychádzať ako mesačník časopis Clo (s podnadpisom customs, douane). Zmena názvu bola potrebná, keďže na Slovensku už jeden časopis, s názvom Merkúr, vychádzal. Od čísla 1/1999 prestala byť v časopise uverejňovaná komerčná inzercia. Rozsah sa postupne rozšíril z 12 na 16 strán. Od roku 2002 začal časopis vychádzať z finančných dôvodov ako dvojmesačník, ale s rozšíreným obsahom na 20 stranách. Z dôvodu verejného obstarávania na tlač časopisu nevyšli čísla 3 – 8/2002. Posledné číslo vyšlo v decembri 2002.

4. V roku 2003, pri príležitosti 10. výročia slovenskej colnej správy, začal vychádzať nový časopis colnej správy, Colné aktuality. Bol tlačný v doterajšej histórii časopisov colnej správy na najlepšom – kriedovom papieri. Od čísla 11-12/2004 sa rozsah ustálil na 20 stranách, ktoré má dodnes. V roku 2006 bol časopis vydávaný iba v elektronickej forme. V roku 2007 bol tento experiment prehodnotený a vydávanie tlačenej verzie bolo obnovené. Na internetovej stránke colnej správy sa nachádzajú všetky čísla od roku 2006. Od marca 2005 je šéfredaktorkou Mgr. Dana Sýkorová (Šejirmanová).

Časopisy vydávané slovenskou colnou správou od roku 1993 sú distribuované výhradne zamestnancom a bezplatne. Veľká vďaka patrí členom redakčných rád, ako aj dopisovateľom, ktorí prispievali a prispievajú do časopisu, a tým je možné navždy zachovať svedectvo o dobe a ľuďoch, ktorí v nej žili a pracovali.

V našom seriáli sa nenašlo miesto pre všetky periodiká zaoberajúce sa colnou problematikou. V období rokov 1907 – 1909 vychádzal dvojtýždenník Obzor železničný a colný. Za určité interné periodikum Colnej správy ČSSR sa dá považovať aj Informačný bulletin Ústrednej colnej správy ČSSR. Od mája 1969 ho vydávalo operačné oddelenie ÚCS a vychádzal väčšinou v mesačných intervaloch. Bol určený výhradne riaditeľom colníc a starostlivo uschovávaný v trezore. Obsahoval najmä štatistické údaje, prípadne opisoval prípady odhaleného porušenia colných predpisov.

mjr. Ing. Marcel Šuštiak

Na očistu nikdy nie je neskoro

Neviem ako vy, ale ja už cítim jar. Dni sú akési slnečnejšie, teplota sa šplhá vyššie a rýchlo si zvykám aj na svetlejšie popoludnia. Že sa naozaj končí patronát zimy, to mi pripomínajú aj články venujúce sa očistám. Nájdeme ich takmer v každom periodiku. Navádzajú nás na regeneráciu tela – buď pôstom, alebo cvičením. Na očistu mysle sa však akosi zabúda a tá, žiaľ, býva neraz zamorená viac ako naše telo. Hlavou sa nám totiž denne premelie niekoľko tisíc myšlienok, z ktorých je minimálne polovica (v tom lepšom prípade) negatívna. Ak máte pocit, že preháňam, zamyslite sa, koľko negatívnej energie ste naposledy venovali neohrabanému šoférovi jazdiacemu pred vami, roztržke s kolegom či kolegyňou, susedovi, ktorý vám spred nosa uchmatol výťah... A to nehovorím o pocitoch, ktoré sa človeka zmocnia, keď otvorí schránku s nevyplatenými šekmi. Myšlienky sa v nás jednoducho hromadia, ani nevieme ako. Mali by sme ich preto upratať ešte predtým, než sa zameriame na spomínanú regeneráciu zimou unaveného tela. Zamyslieť sa, urobiť si z nahromadených myšlienok nepotrebné kôpky a šups s nimi preč. Nelútočne ich vymazať. Február ako mesiac očist je na to údajne najvhodnejší. Ak ste to však počas neho nestihli, nezúfajte. Očista mysle je totiž podľa mňa aktuálna vždy. Napríklad aj hneď teraz! Už aj stláčam „delete“. A prajem úspešné upratovanie!

Dana Sýkorová

COLNÉ AKTUALITY

časopis Colnej správy Slovenskej republiky
IX. ročník

REDAKČNÁ RADA

JUDr. Eva Bôriková, PhD., Mgr. Stanislav Ďurina, Bc. Zuzana Holodová,
Mgr. Vojtech Jakab, Mgr. Dana Sýkorová, Ing. Marcel Šuštiak,
Bc. Juraj Záhumenský

REDAKTORKA: Mgr. Dana Sýkorová
dana.sykorova@colnasprava.sk

ADRESA REDAKCIE: časopis Colné aktuality
Mierová ulica č. 23, 815 11 Bratislava

TELEFÓN: 02 / 48 27 32 02
FAX: 02 / 43 42 44 08

GRAFICKÁ ÚPRAVA: MAGNET PRESS, SLOVAKIA s. r. o.
Šustekova 8, 851 04 Bratislava-Petržalka

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: 2920/2003

ISSN 1336-8907

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky tak, aby sa po redakčných úpravách nezmenil ich význam.

NEVYŽIADANÉ RUKOPISY ANI OBRAZOVÉ PREDLOHY NEVRACIAME.

Kopírovať, publikovať, elektronicky alebo inak rozširovať ktorúkoľvek časť časopisu Colné aktuality možno iba na základe písomného povolenia redakcie.

© COLNÁ SPRÁVA SR, 2011

Obsah

Časopisy colnej správy ČSSR, ČSFR a SR od roku 1967 po súčasnosť (mjr. Ing. Marcel Šuštiak)	2
Na očistu nikdy nie je neskoro (Mgr. Dana Sýkorová)	3
Novoročný príhovor (plk. Ing. Mária Machová, PhD.)	4
Medzinárodný deň colníctva 2011 (kpt. Bc. Juraj Záhumenský)	4
Podpis protokolu o spolupráci s poľskou colnou správou (mjr. JUDr. Andrej Hanus, PhD.)	5
Januárové čakacie doby riešili hraničné a colné orgány zo Slovenska a Ukrajiny (mjr. JUDr. Beáta Barcziová)	5
Pracovné stretnutie na Ukrajine pri príležitosti Medzinárodného dňa colníctva (mjr. Mgr. Milan Kačurik)	6
V Trebišove vyrábajú vagóny pre ruskú železnicu (mjr. JUDr. Beáta Barcziová)	6
Predstavujeme riaditeľov a námestníkov colných úradov (red)	7
Finančný príspevok colníkom postihnutým povodňami (Mgr. Dana Sýkorová)	9
Regionálne top prípady (mjr. JUDr. Beáta Barcziová, kpt. Bc. PhDr. Zuzana Pavlíková, Mgr. Dana Sýkorová)	10
Zahraničné top prípady (Mgr. Dana Sýkorová)	10
Špecializované školenia aj po skončení oficiálneho programu (Mgr. Dana Sýkorová, mjr. JUDr. Andrej Hanus, PhD.)	11
Riadenie služieb informačných technológií ITSM (mjr. Ing. Marcel Šuštiak)	12
Januárové zmeny v zákonoch o spotrebných daniach (mjr. Ing. Renáta Kravcová)	14
Informačné technológie v podmienkach colnej správy (plk. Ing. Mária Machová, PhD.)	16
ECSCA a colná správa v roku 2011 (npor. Mgr. Nora Kačániová a kpt. Ing. Peter Bartoš)	17
Naša kronika	18
Koníček, ktorému sa stačí venovať pár minút denne (Mgr. Dana Sýkorová)	19
Fotosúťaž (Václav Adam)	20

Novoročný príhovor

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

dovoľte mi využiť toto prvé dvojčíslo nášho časopisu, aby som Vám všetkým podakovala za prácu a všetko navyše, čo ste v minulom roku urobili pre dobré meno slovenskej colnej správy doma i v zahraničí.

Prežili sme rok plný zratov v rovine spoločenských i hospodárskych udalostí, ktoré sa dotkli našej organizácie ako celku, ako aj mnohých jednotlivcov.

Dôsledkom týchto zmien nie je len nové vedenie colnej správy, zánik niektorých pobočiek či oddelení, ale najmä fakt, že nás je v organizácii menej, dokonca až o niekoľko stoviek. Colná správa už v minulosti prešla etapami významných zmien, ktoré boli rovnako nevyhnutné, ale i bolestivé, ako aj táto ostatná. V posledných mesiacoch som si často kladla otázku, či sa nedalo takejto situácii predísť a optimalizovať stavy a štruktúru zamestnancov priebežne, podľa toho

ako sa vyvíjala legislatíva, potreby regiónov či našich klientov. Som si istá, že takmer všetci v colnej správe vedeli, že existujú rezervy, že na mnohých pracoviskách sú väčšie či menšie nadstavy, že niektoré činnosti zanikli, a teda nie je dôvod viazať na ne pracovníkov, priestory, techniku. Problém existoval už dlhšie, riešenie sa však odkladalo! Opäť sa tak ukázala stará pravda, že nepríjemné nás vždy dobehne a jeho riešenie je potom ťažšie, ako keď vzniká. Asi to všetci dobre poznáme aj z osobného či rodinného života, že odkladanie nepríjemností sa nám zvyčajne vypomstí!

Napriek tomu, že minulý rok bol rokom očakávaní a významných zmien, bol zároveň normálnym pracovným rokom, v priebehu ktorého ste plnili úlohy, ktoré si colná správa má a musí plniť. Aj keď sa sem-tam objavili informácie o činnosti colnej správy, ktoré nepotešili, rozhodujúca časť z Vás dokázala, že si svoje povinnosti plní vzorne a že nejeeden z Vás pridáva aj niečo navyše či už ako lektor, člen komisie, projektového tímu a pod. Všetkým Vám za to patrí srdečná vďaka.

Keďže čas neúprosne beží a prehupol sa do druhého mesiaca roku 2011, dovoľte mi zároveň zaželať všetkým nám, aby bol tento rok pre nás dobrým rokom, plným úspechov, radosti a šťastia. Čakajú nás nové výzvy a nové úlohy. K tomu, aby sme ich zvládli, potrebujeme všetci viac pokoja, menej veriť „zaručeným“ informáciám a viac zdravému rozumu, navzájom sa počúvať a pravdivo komunikovať.

Pre mňa osobne to bude tiež nesmierne náročný rok, v ktorom chcem pred Vami všetkými obstať ako generálna riaditeľka, ktorá využije všetky svoje vedomosti a schopnosti na to, aby budovanie spoločného domu s daňovou správou pre nás všetkých znamenalo perspektívnu budúcnosť, bez obáv o colnícky stav. No a, samozrejme, aby sme zvládli s úspechom všetky úlohy, pre ktoré je colná správa zriadená.

K tomu želim nám všetkým pevné zdravie, veľa energie a nápadov... a aj trošku šťastia.

plk. Ing. Mária Machová, PhD.

Medzinárodný deň colníctva 2011

V januári si každoročne pripomíname význam a poslanie colníckej práce pri príležitosti Medzinárodného dňa colníctva. Tento rok išlo už o 29. ročník nášho medzinárodného sviatku.

Vzdelávanie, predpoklad úspešnej práce colníka

Tradične sa udeľovali aj čestné uznanie Svetovej colnej organizácie (WCO) colníkom, ktorí svojou prácou prispeli k naplneniu cieľov určenej témy. Generálny tajomník WCO Kunio Mikuriya určil ako hlavnú myšlienku tohtoročného Medzinárodného dňa colníctva tému Knowledge, a catalyst for Customs excellence – Vzdelávanie, predpoklad úspešnej práce colníka. Príkladom pre naplnenie cieľov tejto témy bolo napr. zvyšovanie odbornosti, vzdelávanie, rozvoj riadenia a odborný výcvik. Čestné uznanie WCO bolo možné (vzhľadom na vyhlásenú tému) udeliť aj zástupcom obchodnej sféry či akademickej obce.

Nominácií na udelenie čestného uznania bolo veľa

Vysoká úroveň vzdelávania v našej colnej správe, ktorú zabezpečuje odbor personálneho manažmentu prostredníctvom colného inštitútu a celého lektorského zboru, poskytla množstvo nominácií na udelenie čestného uznania. Ako každoročne však bolo možné udeliť len 10 takýchto uznaní. Tento rok si ich z rúk generálneho riaditeľa CR SR plk. Ing. Márie Machovej, PhD., prevzali títo kolegovia: mjr. Bc. Zuzana Holodová, npor. Miloš Schmidt, pplk. Ing. Ladislav Bistrický, mjr. Mgr. Margita Gazdíková, mjr. PhDr. František Belis, mjr. JUDr. Peter Tupta, pplk. Ing. Ján Ščerbič, mjr. Ing. František Bertovič, kpt. JUDr. Lubica Kováčová a kpt. Bc. Ján Gargulák. Čestné uznanie WCO bolo udelené aj štyrom zástupcom obchodnej sféry a zástupcom z iných organizácií za prínos pri vzdelávaní colníkov v špecifických oblastiach. Prevzali si ich Mgr. Denisa Prokšová (Philip Morris Slovakia), Daniel Bursík (spoločnosť Nike), Ing. Emil Žatkuliak (Úrad priemyselného vlastníctva SR) a Aaron Chase (Veľvyslanectvo USA v Bratislave). Generálna riaditeľka pri tejto príležitosti ocenila aj ďalších deviatich colníkov, ktorým

udelila disciplinárnu odmenu prostredníctvom ich mimoriadneho povýšenia do vyššej hodnosti. Odmenených colníkov uvádzame už s novými hodnosťami: pplk. Ing. Peter Gettvert, mjr. Bc. Jozef Belan, mjr. Ing. Jozef Jusko, mjr. Ing. Marián Otiepka, kpt. Mgr. Jozef Babuška, kpt. Ján Kubinec, kpt. Peter Lodňánek, kpt. Ján Matola a prap. Ján Leczo.

Trochu z histórie

WCO vznikla 4.11.1952 pod názvom Rada pre colnú spoluprácu, ktorú sprvoti tvorilo sedem základných členov. Prvýkrát sa stretla 26.1.1953, a to už v zoskupení rozšírenom o desať členov. Práve tento deň, 26. január, bol neskôr (v roku 1982) vyhlásený za Medzinárodný deň colníctva (International Customs Day).

kpt. Bc. Juraj Záhumenský

Podpis protokolu o spolupráci s poľskou colnou správou

Koncom roka 2010 sa na Colnom riaditeľstve SR (CR SR) uskutočnila pracovná návšteva delegácie poľskej colnej správy vedená jej generálnym riaditeľom Jacekom Kapicom. Išlo vôbec o prvú služobnú cestu poľského generálneho riaditeľa na Slovensko.

Hlavným dôvodom návštevy bolo podpísanie Protokolu o spolupráci medzi CR SR a Generálnym riaditeľstvom colnej správy Poľskej republiky pri predchádzaní a odhaľovaní porušovania colných a daňových predpisov. Cieľom tohto protokolu je umožniť regionálnym colným úradom a pobočkám Colného kriminálneho úradu, ktoré majú spoločnú hranicu s Poľskou republikou, výmenu informácií regionálneho charakteru a koordinovať svoju vzájomnú spoluprácu s poľskými colnými orgánmi. Pracovné stretnutie poskytlo priestor aj na vzájomné informovanie sa o aktuálnom vývoji a pripravovaných zmenách v oboch colných správach, o zapojení colných orgánov oboch krajín do spoločných centier policajnej a colnej spolupráce, ako aj o predchádzaní podvodov v oblasti minerálnych olejov. Na záver poľská strana informovala o svojich prioritách v colnej oblasti počas poľského predsedníctva v Rade EÚ, ktoré sa začne v druhej polovici roka 2011. Práve oblasť predchádzania podvodom s minerálnymi olejmi a vyhodnotenie regionálnej spolupráce bude predmetom pripravované-

ho rokovania generálnych riaditeľov colných správ krajín V4, ktoré sa uskutočnili na prelome mája a júna 2011 na Slovensku.

mjr. JUDr. Andrej Hanus, PhD.

Januárové čakacie doby riešili hraničné a colné orgány zo Slovenska a Ukrajiny

Na colnom hraničnom priechode Vyšné Nemecké – Užhorod sa 24.1.2011 uskutočnilo spoločné pracovné stretnutie zástupcov hraničných a colných orgánov Ukrajiny a Slovenska. Zúčastnili sa na ňom generálny konzul SR v Užhorode Ing. Marián Sládeček, vedenie CÚ Michalovce, vedenie Riaditeľstva hraničnej polície Sobrance, poslanec NR SR Lukáš Krajkovič, vedenie čopskej colnice, vedenie Oddielu hraničnej služby Užhorod a konzul Ukrajiny v Prešove Jurij Kofadynskij.

Čakacie doby predžili najmä ruskí prepravcovia

Účelom rokovania bolo dohodnúť a prijať účinné opatrenia na zníženie čakacích dôb v nákladnej doprave, ktoré sa v januári vyšplhali aj na 2 100 minút. Kolóna kamiónov na cestách 1. triedy obmedzovala premávku, ktorej reguláciu boli nútené zabezpečovať policajné hliadky oddelenia hraničnej kontroly so súčinnosťou colníkov Stanice CÚ Michalovce. Táto nepriaznivá situácia nastala najmä v dôsledku presmerovania kamiónov ruských prepravcov na Vyšné Nemecké, ktorí od 1.1.2011 nedisponujú povolením na prepravu nákladu cez územie Poľskej republiky. Podobná, no menej napätá situácia vznikla v maďarskom Záhonyi; ruskí šoféri však uprednostňujú trasu cez SR pre diametrálne nižšie pokuty za dopravné priestupky ako v Maďarsku. Ďalším faktorom, ktorý prispel k náporu na colný hraničný priechod vo Vyšnom Nemeckom, je pravidelné vyberanie mýtnej palubnej jednotky pri každom vstupe nákladného vozidla na územie SR (a jej odovzdávanie pri výstupe). Pod predĺžené čakacie doby sa podpísalo aj neplnenie si povinnosti podávania predbežného colného vyhlásenia hodinu pred vstupom na účely vykonania bezpečnostnej a ochrannej analýzy v predstihu. K jeho podaniu totiž často dochádzalo až pri predložení tovaru.

Pomohol skener a posily

Colníci zvýšili priepustnosť colného hraničného priechodu na slovenskej strane nasadením mobilného skenera a personálnym posilnením výkonu služby. Riaditelia oboch colných úradov si dohodou stanovili minimálny limit na počet colne prejednaných kamiónov za jednu zmenu, a to v počte 100 vozidiel v jednom smere. Riaditeľ CÚ Michalovce ďalej prisľúbil, že osloví Ministerstvo

dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vo veci vyžiadania stanoviska príslušného ministerstva Poľskej republiky k problému vydávania povolení pre ruských prepravcov cez územie Poľskej republiky a stanovenia približného časového úseku na vyriešenie problému. V závere pracovného stretnutia generálny konzul SR v Užhorode poukázal na dobrú spoluprácu všetkých zúčastnených zložiek na oboch stranách a ocenil aktívny prístup k riešeniu vzniknutého problému.

mjr. JUDr. Beáta Barcziová

Pracovné stretnutie na Ukrajine pri príležitosti Medzinárodného dňa colníctva

Medzinárodný deň colníctva si v januári pripomenuli aj slovenskí a ukrajinskí colníci na slovensko-ukrajinskej hranici Vyšné Nemecké – Užhorod. Pri tej príležitosti usporiadalo vedenie čopskej colnice ukrajinskej colnej správy pracovné posedenie, na ktoré pozvalo svojich slovenských kolegov z CÚ Michalovce, príslušníkov hraničnej polície SR a ukrajinské médiá.

Za CÚ Michalovce sa na tomto slávnostnom stretnutí zúčastnili mjr. Mgr. Milan Kačurik, námestník riaditeľa CÚ, a mjr. Ing. Štefan Illés, vedúci PCÚ Vyšné Nemecké. Čopskú colnicu reprezentoval jej riaditeľ Dimitro Volodimirovič Poliščuk, ktorý prezentoval výsledky colnice za rok 2010 a ocenil dobrú spoluprácu s michalovským colným úradom. Samostatnú časť prejavu venoval aktuálnej situácii v nákladnej doprave na colnom hraničnom priechode Vyšné Nemecké, ktorý trápia zvýšené čakacie doby. Vyzdvihol pritom colníkov oboch strán, ktorí vynakladajú maximálne úsilie na zabezpečenie priepustnosti colného hraničného priechodu, a to v rámci možnosti platnej legislatívy. Ukrajinská strana mediálne prezentovala medzinárodnú spoluprácu aj formou plánu projektu rekonštrukcie a výstavby colných hraničných priechodov pod záštitou EÚ v rámci projektu ENPI s prezentáciou úloh a výšky vyčleneného rozpočtu na daný projekt Ministerstvom financií SR. Projekt označila za dôležitý aj vo vzťahu k nadchádzajúcim majstrovstvám Európy vo futbale, ktoré sa majú konať v roku 2012 na Ukrajine a v Poľsku, v dôsledku čoho sa očakáva zvýšený nápor na jednotlivé colné hraničné priechody. Dôležitosť spomínaného projektu potvrdila aj slovenská strana, ktorá vyzdvihla, že môže významne prispieť aj k celkovému zvýšeniu kvality a úrovne výkonu služby, colného vybavovania cestujúcich, subjektov, ako aj k zvýšeniu bezpečnosti pri prestupe spoločných colných hraničných priechodov. Prítomní nezabudli verejne zablagoželať všetkým colníkom k ich sviatku a popriali si veľa úspechov vo vzájomnej spolupráci. Pred slávnostnou recepciou čakali vedenia oboch colných úradov otázky zvedavých ukrajinských médií.

mjr. Mgr. Milan Kačurik

V Trebišove vyrábajú vagóny pre ruskú železnicu

Areál terminálu kombinovanej dopravy v Dobrej (pri Čiernej nad Tisou), patriaci do územného obvodu CÚ Michalovce, sa stal 21.1.2011 strediskom medzinárodnej spoločenskej akcie. Nechýbali na nej ani zástupcovia slovenskej colnej správy a michalovského colného úradu.

akte reprezentovali prvá námestníčka GR CR SR plk. JUDr. Ing. Martina Slamková-Šimová, riaditeľ CÚ Michalovce pplk. Ing. Ladislav Brada a vedúci Pobočky TKD Dobrá mjr. Ing. Gabriel Papp.

mjr. JUDr. Beáta Barcziová

Za účasti ministra dopravy Jána Figela, prezidenta ruských železníc Vladimíra Jakunina a predsedu predstaviteľstva Tatravagónka a.s. Alexeja Beljajeva sa uskutočnilo slávnostné odovzdanie nových vagónov vyrobených pre ruské železnice slovenskou spoločnosťou Tatravagónka a.s. Poprad, prevádzka Trebišov, na základe zákazky získanej na výrobu 1 200 vagónov. Táto zákazka dá pracovné príležitosti 400 ľuďom, čo v okrese s 24 %-nou mierou nezamestnanosti nie je zanedbateľné. Čiastkový výsledok rusko-slovenskej spolupráce v podobe prvého uceleného vlaku 33 kontajnerových vagónov prevzali predstavitelia spoločnosti Transkontajner. Dodané vagóny umožnia pri dĺžke vlaku cca jeden kilometer prepraviť o 800 ton nákladu viac. Vagóny boli vyrobené v aktívnom zúšľachtovanom styku za podmienok stanovených CÚ Michalovce, pod colným dohľadom Pobočky CÚ Michalovce. Colnú správu na tomto slávnostnom

Predstavujeme riaditeľov a námestníkov colných úradov

Colná správa prechádza mnohými zmenami. Tie nastali okrem iného aj na riadiacich postoch jednotlivých colných úradov a Colného kriminálneho úradu (CKÚ). V prvom tohtoročnom čísle Colných aktualít vám preto priblížime riaditeľov (RCÚ) a námestníkov colných úradov (NRCÚ) aj vizuálne.

CKÚ

RCÚ
ppplk. JUDr. Peter Krivák

1. NRCÚ
ppplk. JUDr. Angela Božíková

NRCÚ
mjr. Ing. Janka Nemčovská

CÚ Banská Bystrica

RCÚ
ppplk. Mgr. Beata Končošová

1. NRCÚ
mjr. PhDr. Cyril Lajmon

NRCÚ
ppplk. Ing. Tibor Borbáš

CÚ Bratislava

RCÚ
ppplk. Mgr. Tomáš Prochocký

1. NRCÚ
mjr. Ing. Róbert Nosian

NRCÚ
mjr. Ing. Ján Ježo

CÚ Košice

RCÚ
pplk. JUDr. Adrián Holomani

1. NRCÚ
mjr. Ing. Karol Hložek, PhD.

NRCÚ
mjr. Ing. Martin Paška

CÚ Michalovce

RCÚ
pplk. Ing. Ladislav Brada

1. NRCÚ
mjr. JUDr. Beáta Barciová

NRCÚ
mjr. Mgr. Milan Kačurik

CÚ Nitra

RCÚ
pplk. Mgr. Marek Gocník

1. NRCÚ
mjr. Ing. Alena Naštická

NRCÚ
mjr. Mgr. Eva Birčáková

CÚ Trenčín

RCÚ
pplk. Ing. Ivan Kuterka

1. NRCÚ
pplk. Ing. Miroslav Valach

NRCÚ
mjr. JUDr. Peter Masaryk

CÚ Trnava

RCÚ
pplk. Ing. Milan Sládek

1. NRCÚ
mjr. Bc. Dušan Mikušovič

NRCÚ
pplk. JUDr. Ján Cvik

CÚ Prešov

RCÚ
pplk. Bc. Ing. Ľubomír Medvec

1. NRCÚ
mjr. Bc. Pavel Bobrik

NRCÚ
mjr. Mgr. Ľudovít Marcinek

CÚ Žilina

RCÚ
pplk. Ing. Jozef Gereš

1. NRCÚ
pplk. Ing. Rudolf Šamaj

NRCÚ
mjr. PhDr. Pavol Lonek

Finančný príspevok colníkom postihnutým povodňami

Rok 2010 bol bohatý na rozmanité udalosti. Žiaľ, patrili k nim aj také, na ktoré neradi spomíname, ako napr. ničivé povodne. Voda dala zabrať ľuďom, skúšala charaktery a spolupatričnosť. Chladných nenechala ani mnohých colníkov, ktorí pomohli povodňami postihnutým kolegom.

Iniciatíva prišla od vedenia CR SR ešte v júli 2010, keď bola vyhlásená zbierka zástupcov colnej správy pre ľudí a obce postihnuté spomínanými povodňami. Podľa prvotného zámeru mal ísť výťažok zbierky priamo starostom obcí v závislosti od sumy zozbieraných financií. Vyzbierané peniaze mali byť použité na pomoc najviac postihnutým obyvateľom, ako aj samotnej obci. Nakoniec

však vedenie CR SR rozhodlo inak. Vychádzajúc z celkovej sumy vyzbieraných finančných prostriedkov a vzhľadom na skutočnosť, že povodne zasiahli aj značný počet samotných colníkov, bola vyzbieraná čiastka 3 920 eur prerozdelená medzi 49 colníkov a civilných zamestnancov colnej správy. Títo kolegovia totiž boli Kancelárii generálneho riaditeľa CR SR nahlásení ako osoby, ktorých domácnosti boli postihnuté povodňami. Každý z nich dostal čiastku vo výške 80 eur, ktorá bola prejavom spolupatričnosti, pomoci, ale najmä kolegiality zapojených colníkov a civilných zamestnancov colnej správy. Tento symbolický príspevok im odovzdali riaditelia colných úradov ešte pred vianočnými sviatkami.

-ds-

Regionálne top prípady

Štvornohí colníci na východnej hranici nerozlišujú medzi Ukrajincami a občanmi EÚ

Začiatkom januára vstupoval na územie Slovenskej republiky z Ukrajiny cez colný hraničný priechod Vyšné Nemecké nemecký štátny občan s motorovým vozidlom registrovaným v Nemecku. V rámci limitu bez dovoznej platby ústne

zadeklaroval 40 kusov cigariet a jeden liter alkoholu. Keďže bol tento Nemeц podozrivý, jeho vozidlo skontroloval najskôr služobný pes Sofi. Označil miesto, ktoré colníci dôkladne prezreli v hale podrobných kontrol. Výsledkom bolo odhalenie 37 560 kusov pašovaných ukrajinských cigariet, ukrytých v špeciálne na tento

účel upravenej podlahe vozidla. Únik na dovozných platbách činil 4 207 eur. Prípád ďalej vyšetruje Colný kriminálny úrad.

V januári sa o ďalšie zaistenie pašovaných cigariet pričínal aj colnícky služobný pes Hita. Pomáhal colníkom Stanice CÚ Michalovce, ktorí vykonávali súčinnosťnú akciu s príslušníkmi mobilnej zásahovej jednotky Riaditeľstva hraničnej polície Sobrance. Za obcou Nižné Nemecké skontrolovali ukrajinské osobné motorové vozidlo, ktorého vodičom bol ukrajinský štátny občan. Štvornohý colník šikovne označil možné úkryty pašovaných cigariet. Na jeho podnet colníci vozidlo dôkladne prezreli a našli 5 680 kusov ukrajinských cigariet, pri ktorých hrozil únik na dovozných platbách vo výške 463 eur. Ukrajinského šófera odovzdali vyšetrovateľovi Colného kriminálneho úradu.

V rámci CÚ Michalovce sa rodina štvornohých pomocníkov rozrástla, v aktívnej službe je v súčasnosti už osem služobných psov, čím je výkon služby na ukrajinsko-slovenskej hranici a v colnom pohraničnom pásme významne posilnený.

mjr. JUDr. Beáta Barciová

Ukrajinské cigarety zaistili aj v okolí Košíc

Začiatkom januára vykonávali colníci Stanice CÚ Košice vo svojom pracovnom obvode kontrolu zameranú na odhaľovanie nelegálnej prepravy tovaru, ktorý unikol colnému dohľadu, resp. daňovému dozoru. V skorých ranných hodinách zastavili osobné motorové vozidlo imatrikované vo Veľkej Británii, ktoré viedol štátny občan Ukrajiny. A trafili do čierneho. Počas kontroly batožiny v interiéri vozidla totiž našli 800 kusov cigariet. Keďže mali podozrenie z nezákonnej prepravy tovaru podliehajúceho spotrebnej dani z tabakových výrobkov, vykonali na colnom úrade úplnú vnútornú kontrolu. V rámci nej nasadili aj služobného psa, ktorý označil možné úkryty prepravovaného fajčiva. Colníci následne vykonali úplnú vnútornú kontrolu a vo vyznačených úkrytoch našli cigarety označené ukrajinskou kontrolnou známkou v celkovom množstve 60 880 kusov. Únik na spotrebnej dani činil 5 458,75 eura. Zistený prípad postúpili na ďalšie konanie vyšetrovateľovi Colného kriminálneho úradu.

-ds- a kpt. Bc. PhDr. Zuzana Pavlíková

Zahranicičné top prípady

Drogy ukryli do umelých banánov

Španielske ozbrojené zložky bodovali. Zaistili 162 kilogramov kokainu, ktorý bol ukrytý v plastových banánoch. Falošné plody sa nachádzali v 20-tonovej zásielke skutočného ovocia dovážaného z Ekvádoru. Medzi zatknutými skončil pravdepodobne aj šéf gangu, ktorý mal kontakty na zásobovacie kolumbijské drogové kartely.

Kokaínové balíčky sa do Anglicka nedostali

Pašovanie nevyšlo ani 59-ročnému Nigérijčanovi, smerujúcemu do Londýna. Policajti ho zatkli na hlavnom nigérijskom letisku v Lagose po tom, ako prehltol 65 balíčkov s kokaínom (s celkovou hmotnosťou 950 gramov). Muža odhalili počas prehliadky cestujúcich.

Rovnaký meter na všetkých, aj na futbalistov

Do Veľkej Británie mali namierené aj pašeráci, ktorí chceli prepašovať drogy v obraze futbalistu Premier League Emmanuela Adebayora. Hodnota drog zabalených do obrazu útočníka Manchestru City bola vyše 3 000 libier. Zakázané látky poslali z futbalistovho rodného Toga; zadržali ich na poštovom úrade

v Coventry v centrálnom Anglicku. Zásielka mala smerovať do londýnskeho Tottenhamu.

Odchovaneц Rotterdamu mal nešportové plány

O tom, že drogy a šport idú niekedy ruka v ruku, sa presvedčili aj španielske bezpečnostné zložky. Zadržali totiž holandského futbalistu, ktorý je obvinený z pašovania narkotík. Údajne ide o odchovanca Feyenoordu Rotterdam Terencea Mateusa Koetsiera, ktorý v súčasnosti nedisponuje profesionálnym statusom. Futbalista sa v 55 balíčkoch pokúšal prepašovať celkovo až pol tony drog.

Pre nepovolený talizman skončili vo väzení

Z dovolenky si nosíme rôzne suveníry. Portugalský pár sa rozhodol pre takmer 10 kilogramov kokainu, ktorý si chcel priviezť z Paraguaja. Dvojicu zadržali na medzinárodnom letisku Silvio Pettirossi v hlavnom meste Asunción. Portugalci, ktorí ukrývali drogu v batožine, smerovali do Londýna s medzipristátím v Brazílii. Obaja by mali v najbližšom období predstúpiť pred tamojší súd.

-ds-

Špecializované školenia aj po skončení oficiálneho programu

Slovenská colná správa zorganizovala v posledných štyroch rokoch množstvo úspešných školení na medzinárodnej úrovni. Väčšinu z nich sa podarilo uskutočniť vďaka úzkej spolupráci s vládou USA. Dôležitou osobou, ktorá zastrešovala komunikáciu za americkú stranu, bol zástupca americkej ambasády v SR Aaron Chase, ktorý žije na Slovensku už dlhší čas. Zaujímalo nás preto, ako hodnotí spoluprácu s našou colnou správou a nevyhli sme sa ani otázkam týkajúcim sa jeho plánov do budúcnosti.

Slovensko je vašim druhým domovom už vyše 10 rokov. Čo vás sem priviedlo z ďalekej Ameriky? Pamätáte sa ešte na váš prvý kontakt, na prvé dojmy z našej krajiny?

Na Slovensko som prišiel v máji 1999 so skupinou 40 amerických dobrovoľníkov z mierových zborov s cieľom podieľať sa na rozvoji malého podnikania. Ešte aj teraz si spomínam na ten deň, keď sme prekročili slovenskú hranicu. Napriek tomu, že sme mali pozývaci list a ďalšie formality boli splnené, trvalo hodiny, kým nás pustili cez hranicu. Po slovensky som vedel povedať akurát tri slová: „ako sa povie...“, a preto som sa počas čakania pypytoval všetkých ľudí naokolo, ako sa čo povie po slovensky. Vďaka tomu som mal na druhé ráno už akú-takú slovnú zásobu a začal som sa cítiť na Slovensku ako doma.

Ako ste si zvykali na inú mentalitu a prostredie?

Na novú krajinu a ľudí som si zvykal postupne. Najväčšie problémy mi robila jazyková bariéra, asi ako každému cudzincovi.

Spomínali ste, že na Slovensko ste prišli ako dobrovoľník. Pôsobili ste v oblasti dobrovoľníctva aj doma?

Áno, pracoval som pre malú neziskovú agentúru v americkom štáte Maine, ktorá sa venovala sociálnej oblasti. Na Slovensku som najprv spolupracoval s Domom fotografie a so City University v Poprade. Neskôr som pracoval aj so skupinou mladých ľudí z Malého Slavkova, medzi ktorými boli aj deti z rómskych osád, a vykonával som aj funkciu riaditeľa rozvoja a komunikácie v Karpatskej nadácii v Košiciach. V roku 2003 som zo SR odišiel do Holandska, kde som začal študovať európske a medzinárodné právo. Vtedy mi ani nenapadlo, že by som sa na Slovensko ešte niekedy vrátil. Ako sa však hovorí, človek mení, život mení. Rok nato som sa totiž dostal na desaťtýždňovú pracovnú stáž na odbor legislatívy Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR. Počas tejto stáže som sa naučil o európskom práve viac ako za stovky hodín strávených nad knihami. V tom čase som ako absolvent vysokej školy mal to šťastie, že

som získal miesto politického poradcu na americkej ambasáde v Bratislave. Pracujem tam až dodnes.

Počas vášho pôsobenia na ambasáde ste neraz spolupracovali aj so slovenskou štátnou správou? Ako ju hodnotíte?

Spolupráca medzi americkou a slovenskou vládou je výnimočne dobrá. Niet sa ani čo čudovať, keďže obe krajiny sú demokratické, právne štáty, ktoré majú spoločné záujmy. Spolupracujeme, aby sme podporovali demokraciu, právny štát, a to nielen doma, ale aj v tretích krajinách. Slovensko a USA sú tiež členmi NATO, v Afganistane dohliadame na bezpečnosť domácich obyvateľov, ako aj na zahraničných spojencov. Spolupráca je veľmi dôležitá. Niektoré problémy sú totiž jednoducho príliš veľké na to, aby ich krajiny riešili jednotlivito. Patrí k nim aj šírenie zbraní hromadného ničenia či rádioaktívnych materiálov. Je to hrozba, ktorú štáty nedokážu riešiť samostatne. Spolupráca preto musí prebiehať nielen na medzinárodnej úrovni, ale aj vnútroštátne, čiže medzi jednotlivými ministerstvami a inými štátnymi orgánmi. Uvedomujú si to aj obe naše krajiny, ktoré k problému šírenia zbraní prístupujú so všetkou vážnosťou. Aj v rámci slovensko-americkej spolupráce sme už uskutočnili mnoho školení, ktoré sme organizovali so slovenskou colnou správou. Zúčastnili sa na nich nielen colníci, ale aj zástupcovia iných rezortov – ako vnútra, financií, obrany či zdravotníctva.

Predsa len, ktorý štátny orgán je podľa vás najaktívnejší v spolupráci s americkou ambasádou na Slovensku? Pre ktoré slovenské orgány zabezpečujete, resp. ste zabezpečovali spoluprácu?

Prirodzene, najčastejšie spolupracujeme s Ministerstvom zahraničných vecí SR, ktoré zodpovedá za záväzky vyplývajúce z medzinárodných dohôd. Taktiež komunikujeme so slovenskou štátnou správou a spoločnosťou ako takou. Naša zodpovednosť za občanov USA si však vyžaduje našu spoluprácu aj s ostatnými rezortmi, napr. s Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom financií SR, Ministerstvom hospodárstva SR, s Ministerstvom obrany SR atď. Za najdôležitejší však považujem priamy kontakt so slovenskou verejnosťou. Tým myslím medziľudské vzťahy a kontakty, ktoré získate a rozvíjate. Vznikajú priateľstvá, ktoré zlepšujú vzájomné porozumenie medzi odlišnými kultúrami. Takéto vzťahy mám aj s mnohými zamestnancami slovenskej colnej správy.

Spomínali ste, že spolupracujete aj s colnou správou. Ako teda vnímate jej fungovanie?

Prvýkrát som sa s colnou správou stretol v roku 2001 na pobočke v Košiciach. Priznám sa, nebol to príjemný zážitok. Vtedy som totiž do colníckeho povolania veľmi nevidel. Čakal som hodiny, kým som sa dostal na

rad a musel som odpovedať na množstvo pre mňa vtedy irelevantných otázok. V posledných rokoch však na colné pobočky chodím častejšie. Časom si uvedomujem, že sa colné konanie urýchlilo a všetko ide jednoduchšie (najmä ak viete, v ktorom čase ísť na pobočku). Po tom, ako som sa oboznámil s prácou colníkov a pochopil význam (pre mňa vtedy takých nepochopiteľných) otázok, viem, aké je toto povolanie dôležité. Samozrejme, nikto nie je nadšený, keď musí čakať niekedy aj hodiny na to, že dostane svoj tovar. Je to však len malá daň za to, že každý zákazník na Slovensku dostane tovar, ktorý nepredstavuje bezpečnostné riziko.

Na akých najvýznamnejších akciách ste so slovenskou colnou správou spolupracovali? Ktorú akciu považujete za najvydarenejšiu?

Spoluprácu so slovenskou colnou správou som zastreloval od roku 2006, keď sa končil náš oficiálny program technickej a školiacej podpory. Vďaka vytrvalosti slovenskej colnej správy a húževnatosti colníkov sme však ešte uskutočnili 14 špecializovaných školení. Počas posledných štyroch rokov sme vašej colnej správe poskytli stotisíce dolárov, ktoré boli vynaložené okrem školení najmä na rôzne špeciálne technológie. K vašej druhej otázke – za najlepšie považujem školenie, ktoré sa uskutočnilo vo februári 2010 v Michalovciach. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia z radov polície, colnej správy, regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ale aj inštruktori z amerického ministerstva energetiky, z FBI a z amerických štátnych laboratórií. Všetci spolupracovali týždeň na tom, aby vyriešili fiktívny teroristický prípad pašovania rádioaktívneho materiálu na Slovensko. Verím, že pracovné vzťahy, ktoré účastníci tohto školenia nadviazali, budú vzájomne užitočné.

Je podľa vás v súčasnosti priestor na ešte intenzívnejšiu spoluprácu medzi USA a slovenskou colnou správou?

Určite áno. Pravidelné školenia sú dôležité v každom povolani a v tom colníkom obzvlášť. Colníci totiž okrem iného zabezpečujú aj ochranu Slovenska, susedných krajín a obyvateľov proti dovozu nebezpečných zbraní a zakázaných materiálov. Máme veľmi dobré vzťahy s tréningovými centrami v USA a vždy, keď je to možné, snažíme sa podporiť aktuálne potreby slovenskej colnej správy. V posledných rokoch sme tiež uskutočnili množstvo školení, na ktorých sa okrem colníkov zúčastnili policajti a úradníci úradov verejného zdravotníctva oboch krajín. Tieto školenia sú užitočné z viacerých dôvodov. Zúčastnení na nich získajú nielen technické vedomosti, ale najmä dôležité kontakty, ktoré môžu v prípade pohotovosti využiť. Dúfame, že v budúcnosti budeme so slovenskou colnou správou spolupracovať na zaškolení a podpore ukrajinskej colnej správy.

Na záver ešte jedna otázka. Keďže je ešte stále začiatok nového roka, aké sú vaše tohtoročné pracovné ciele v rámci spolupráce s colnou správou, v iných pracovných oblastiach či v súkromnej sfére?

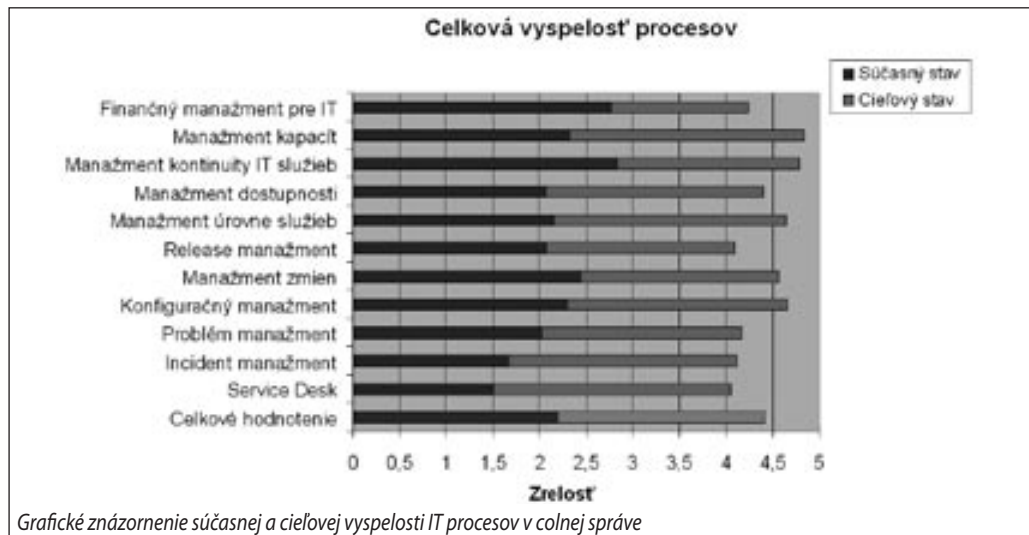
Nový rok začínam hneď zostra, a to zmenu zamestnania. Zostávam však na Slovensku, budem sa venovať svojmu podnikaniu s hračkami pre deti a dospelých. Práca na ambasáde mi bude určite chýbať, rovnako aj spolupráca so slovenskou colnou správou. Verím však, že priateľstvá, ktoré som si vytvoril počas posledných piatich rokov aj s mnohými colníkmi, vydržia. Napokon, zo Slovenska teraz neplánujem odísť.

-ds- a mjr. JUDr. Andrej Hanus, PhD.

Riadenie služieb informačných technológií ITSM

V colnej správe bol koncom júna 2010 rozbehnutý projekt, ktorý v značnej miere zmení správu a prevádzku informačných technológií. Keďže sa jednotlivé etapy tohto projektu budú týkať každého zamestnanca colnej správy, ktorý prichádza do kontaktu s informačnými technológiami (IT), pripravili sme pre vás sériu článkov, ktoré vám ho bližšie predstavia.

keď sa už zrejme nemohli pozerat na to, ako sa s rozvojom informačných technológií chaoticky a nekoncepcne (ne)riadia IT služby. V 90. rokoch sa podarilo dať dokopy dokumentáciu, ktorá sa stala celosvetovo uznávaným štandardom pre manažment IT služieb. Od roku 2007 je v praxi tretia verzia dokumentácie označovaná ako ITIL verzia 3. Dokumentácia poslúžila ako základ pre vytvorenie normy ISO/IEC 20000: Informačné technológie – manažment služieb.

Grafické znázornenie súčasnej a cieľovej vyspelosti IT procesov v colnej správe

Čo je ITSM?

Skratka ITSM vznikla z anglického Information Technology Service Management. Definícií je niekoľko, ale asi najlepšie všetko vystihuje Metodický pokyn MF na použitie odborných názvov pre oblasť informatizácie spoločnosti, ktorý to definuje ako „Pravidlá pre správu systémov informačných technológií, zohľadňujúce prínos informačných technológií z pohľadu používateľa služieb, so zameraním na procesy. ITSM vychádza zo štandardov ITIL (Information Technology Infrastructure Library). Je to súbor konceptov a techník pre riadenie infraštruktúry, vývoja a operácií informačných technológií.“ Ľudovo povedané, ide o súbor najlepších skúseností z praxe pre manažment služieb informačných technológií.

Pravidlá majú korene vo Veľkej Británii

ITSM sa zrodili ešte niekedy v 80. rokoch minulého storočia vo Veľkej Británii,

bám a nepresnosťami, ktoré sa v rámci pilotného nasadzovania vyskytli (preto bola napríklad zriadená pozícia hovorca projektu). Veľa vecí sa totiž prejaví naplno až v praxi.

Projekt ITSM2 má plánovaných päť etáp, ktoré majú byť ukončené k marcu 2013. Prevádzka bude podporovaná dodávateľom projektu do mája 2014.

Cieľom projektu ITSM2 je:

- zabezpečovať riadenie IT služieb so zreteľom na ich odberateľa,
- poskytovať iba tie IT služby, ktoré sú skutočne požadované,
- poskytovať IT služby nákladovo optimálne,
- oddeliť strategické riadenie IT služieb od operatívneho riadenia,
- zvýšiť kvalitu IT služieb,
- znížiť náklady na IT služby,
- zvýšiť spokojnosť používateľov IT systémov,

• implementovať do procesov daňových orgánov a colnej správy spoločné a jednotné IT procesy, založené na spoločnom softvérovom nástroji, ktorého prevádzku bude zabezpečovať Daňové riaditeľstvo SR.

Projekt ITSM2 rieši dodávku služieb súvisiacich:

1. so zmenou riadenia IT služieb v zmysle ITSM v prostredí colnej správy,
2. s úpravou softvérového riešenia a procesných modelov daňových orgánov v súvislosti s implementáciou procesov v prostredí colnej správy,
3. s podporou implementovaného riešenia IT služieb v zmysle ITSM,
4. s riešením požiadaviek na zmeny vyplývajúce zo zlepšovania procesov,
5. s hardvérom a softvérovými licenciami.

Procesy, ktoré sa uskutočnia v colnej správe

Projekt sa skladá z nasledujúcich procesov (keďže sa občas v dokumentácii môžu vyskytnúť aj anglické názvy, uvádzam ich v zátvorke):

1. **Service desk** – Jednotný kontaktný bod medzi poskytovateľom IT služieb (CR SR) a používateľom IT služieb (zamestnanci colnej správy). Riadi incidenty, servisné požiadavky a rieši komunikáciu s používateľmi.
2. **Manažment incidentov** (Incident Management) – Proces, ktorý je zodpovedný za riadenie životného cyklu všetkých incidentov. Hlavným cieľom manažmentu incidentov je obnovenie IT služby pre používateľov tak rýchlo, ako je to možné.
3. **Manažment problémov** (Problem Management) – Proces zodpovedný za riadenie životných cyklov všetkých problémov. Hlavným cieľom manažmentu problémov je predchádzať tomu, aby došlo k incidentom a minimalizovať vplyv tých incidentov, ktorým nebolo možné predísť.
4. **Konfiguračný manažment** (Configuration Management) – Proces zodpovedný za udržiavanie informácií o konfiguračných položkách (udržiavanie databázy všetkých komponentov IT – hardvér, softvér, aplikácie a pod.) vyžadovaných na dodávku IT služby vrátane ich vzájomných vzťahov. Tieto informácie sú manažované po celý čas životného cyklu konfiguračnej položky.
5. **Manažment zmien** (Change Management) – Proces zodpovedný za operatívne riadenie životného cyklu všetkých zmien. Hlavným cieľom manažmentu zmien je uskutočnenie užitočných zmien s čo najkratším prerušením IT služieb.
6. **Manažment vydaní** (Release Management) – Proces zodpovedný za plánovanie, zostavovanie rozvrhov a riadenie presunu vydaní do testovacieho a produkčného prostredia. Hlavným cieľom manažmentu vydaní je zabezpečiť chránenú integritu produkčného prostredia a vydávanie správnych komponentov.

7. Manažment úrovni služieb (Service Level Management) – Proces, ktorý je zodpovedný za vytvorenie dohôd o úrovni služieb, a zabezpečenie ich dodržiavania. Zabezpečuje, že procesy Manažmentu IT služieb, dohody o úrovni prevádzky a podporné zmluvy sú primerané (vhodné) v rámci dohodnutých cieľových úrovni služieb. Zároveň monitoruje a poskytuje prehľad o dodržiavaní dohodnutej úrovne služieb a udržiava všeobecnú spokojnosť používateľa.

8. Manažment dostupnosti (Availability Management) – Je to proces zodpovedný za návrh, analýzu, plánovanie, meranie a zlepšovanie všetkých aspektov dostupnosti IT služieb. Taktiež zabezpečuje, že IT infraštruktúra, procesy, nástroje atď. sú v zhode s dohodnutou cieľovou úrovňou dostupnosti.

9. Manažment kontinuity IT služieb (IT Service Continuity Management) – Proces zodpovedný za manažment rizík, ktoré môžu mať vážny vplyv na IT služby. Zaručuje, že poskytovateľ IT služieb môže vždy poskytnúť minimálne dohodnuté úrovne služieb, a to redukovaním rizika na akceptovateľnú úroveň a plánovaním obnovy IT služieb.

10. Manažment kapacít (Capacity Management) – Je to aktivita, ktorá je zodpovedná za existenciu nákladovo optimálnej kapacity informačno-komunikačnej infraštruktúry, ktorá bude zodpovedať súčasným aj budúcim potrebám organizácie. Ide napríklad o vyhodnocovanie priepustnosti dátových liniek, počtu vybavených prípadov na service desku za určité časové obdobie a pod.

11. Finančný manažment (Financial Management) – Funkcia a procesy, ktoré sú zodpovedné za riadenie požiadaviek týkajúcich sa rozpočtovania, účtovania a splatnenia IT služieb poskytovateľa.

Každý proces zabezpečuje tím ľudí, ktorý pozostáva z garanta, vlastníka a analytikov. V súčasnosti je do projektu zapojených okolo 60 zástupcov (ich počet sa mení podľa potreby) z MF SR, colnej a daňovej správy, ako aj od dodávateľa.

I. etapa projektu je za nami

V rámci priblíženia projektu v stručnosti spomeniem hlavné aktivity, ktoré už boli zrealizované. V júli až novembri 2010 prebehlo mapovanie súčasného stavu IT a následné navrhnutie riešenia ITSM procesov a databázy konfiguračného manažmentu CMDB (Configuration Management Database). V rámci analýzy boli vykonané školenia a workshopy k jednotlivým procesom (manažmentom). Na základe výsledkov mapovania stavu IT a štandardov ITIL boli na najvyššej úrovni navrhnuté procesy ITSM pre colnú správu, ktoré boli na úrovni vedenia colnej správy schválené. Tento návrh bude v ďalších etapách detailne rozpracovaný a následne budú postupne jednotlivé procesy implementované v prostredí colnej správy.

Pokračovanie nabudúce.

mjr. Ing. Marcel Šuštiak (hovorca projektu ITSM2)

Januárové zmeny v zákonoch o spotrebných daniach

Orientovať sa v daňovej problematike nie je jednoduché. Najmä keď legislatíva, ktorá sa ňou zaoberá, podlieha neustálym zmenám. Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič podpísal koncom roka 2010 okrem novely zákona o DPH aj novely zákonov o spotrebnej dani z minerálneho oleja, o spotrebnej dani z tabakových výrobkov a o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu. Tieto novely nadobudli účinnosť 1.1.2011, a preto by sme vám radi pomohli zorientovať sa v nich.

SPOTREBNÁ DAŇ Z ELEKTRINY, UHLIA A ZEMNÉHO PLYNU

Zákonom č. 485/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. V zmysle tejto novely už uhlie a zemný plyn určené na výrobu tepla pre domácnosti teplárenskými spoločnosťami nie sú oslobodené od spotrebnej dane a zdaňujú sa nasledovne: zemný plyn vo výške 1,32 eura za MWh a uhlie vo výške 10,62 eura za tonu. Zároveň sa ruší daňové zvýhodnenie na zemný plyn určený na použitie ako pohonná látka, ktorý sa zdaňuje vo výške 0,141 eura za kg. Na vykurovacej sezóne 2010/2011 sa však zavedenie zdanenia zemného plynu použitého na výrobu tepla pre domácnosti neprejaví, nakoľko po 1.6.2011 je umožnené žiadať o vrátenie zaplatenej spotrebnej dane zo zemného plynu, ak bol použitý na výrobu tepla pre domácnosti do 31.5.2011 (z dôvodu vykonávania ročných zúčtovaní za predchádzajúce obdobie). Uhlie nakúpené do 31.12.2010 s oslobodením od spotrebnej dane je možné bez dodatočného zdanenia použiť na výrobu tepla pre domácnosti do vyčerpania zásob. Podávať daňové priznania či žiadať o vrátenie dane je od 1.1.2011 potrebné na tlačive, ktoré je prílohou Vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky (MF SR) č. 535/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory daňových priznaní, dodatočných daňových priznaní, žiadostí o vrátenie spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu a dodatočných žiadostí o vrátenie spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu zo dňa 17.12.2010.

SPOTREBNÁ DAŇ Z TABAKOVÝCH VÝROBKOV

Zákonom č. 491/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov. V záujme spravodlivejšieho zdanenia sa ustanovenie § 5 ods. 5 cit. zákona spresňuje tak, aby

tabakový povrazec, ktorý sa v závislosti od svojej dĺžky považuje za dve cigarety alebo viac, bol na účely spotrebnej dane z tabakových výrobkov zdanený ako dve alebo viac cigariet. Na účely výpočtu dane sa za jeden kus cigarety považuje tabakový povrazec dĺžky do 80 mm vrátane (do 31.12.2010 to bolo 90 mm vrátane), následne každých ďalších 30 mm dĺžky tabakového povrazca sa bude považovať za ďalší kus cigarety (do 31.12.2010 to bolo každých aj začatých 90 mm).

Zmena spôsobu výpočtu spotrebnej dane pri cigaretách neoznačených kontrolnou známku

V rámci úpravy zákona o spotrebnej dani z tabaku sa navyše preberá európska legislatíva. Doteraz sa minimálna daň (ktorá sa využíva ako základ dane pri výpočte dane pri cigaretách, ktoré nie sú označené kontrolnou známku a ktoré sa nedodávajú pod rovnakým obchodným názvom na daňové územie) nastavovala podľa najpredávanejšej cenovej kategórie cigariet ako referenčnej hodnoty. Po novom sa pri minimálnej spotrebnej dani bude vychádzať z váznej priemernej ceny cigariet na trhu. V praxi sa tak určí priemerná cena jednej cigarety zo všetkých cigariet predaných na trhu. Na základe konštatovania Európskej komisie bola zmena nutná preto, že poradie najpredávanejších cigariet sa na mnohých trhoch v rámci zmeny spotrebiteľských návykov rýchlo mení. V dôsledku tejto zmeny sú upravené aj ostatné dotknuté ustanovenia zákona. Súčasne sa spresňuje vedenie evidencie Colným riaditeľstvom Slovenskej republiky (CR SR) za účelom oznamovania váznej priemernej ceny cigariet Ministerstvu financií Slovenskej republiky (MF SR). Vážená priemerná cena cigariet sa bude sledovať na mesačnej báze na podklade údajov zasielaných prevádzkovateľom daňového skladu, oprávneným príjemcom a dovozcom cigariet (do 25. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca) CR SR prostredníctvom colných úradov. Tieto údaje bude CR SR mesačne elektronicky zasielať MF SR. Na základe tejto evidencie bude CR SR oznamovať MF SR váženú priemernú cenu a zvereňovať ju na svojej webovej stránke.

Zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov prebehne v dvoch krokoch

Novela zákona prináša aj zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov, ktoré je naplánované v dvoch krokoch, a to od 1.2.2011 a následne od 1.3.2013. V rámci spotrebnej dane z cigariet sa špecifická časť dane zvyšuje od 1.2.2011 z 52,44 eura/1 000 kusov na 55,70 eura/1 000 kusov. Od 1.3.2013 sa následne zvýši až na 59 eur/1 000 kusov. Percentuálna časť dane sa upravuje od 1.2.2011 z 24 % z ceny cigariet na 23 % z ceny cigariet a zostane na tejto úrovni aj po 1.3.2013. Minimálna sadzba dane sa v prvom kroku zvýši z 81,32 eura/1 000 kusov na 85 eur/1 000 kusov a následne od marca 2013 vzrastie na 90 eur/1 000 kusov. Sadzba spotrebnej dane z cigár a cigariet sa od februára 2011 zvyšuje zo 69,70 eura/1 000 kusov na 72,86 eura/1 000 kusov a od 1.3.2013 vzrastie na 77,14 eura/1 000 kusov. Sadzba spotrebnej dane z tabaku sa v prvom kroku zvyšuje zo 64,06 eura/kg na 66,96 eura/kg a v druhom kroku vzrastie na 70,90 eura/kg.

Pozor na označovanie spotrebiteľského balenia cigariet

Ďalšia zmena nastane pri označovaní spotrebiteľského balenia cigariet. Spotrebiteľské balenie cigariet, ktoré sa uvedie na trh od 1.2.2011, musí byť označené kontrolnou známku, na ktorej bude uvedený znak – veľké písmeno „C“, označujúci platnosť novej sadzby spotrebnej dane z cigariet. Spotrebiteľské balenie cigariet označené kontrolnou známku, na ktorej bude uvedený znak – veľké písmeno „B“, označujúci sadzbu

spotrebnej dane z cigariet platnú do 31.1.2011, je možné predávať, ponúkať na predaj alebo skladovať najneskôr do 31.3.2011. Počet nepredaných spotrebiteľských balení cigariet je potrebné do 15.4.2011 oznámiť miestne príslušnému colnému úradu a zároveň ho požiadať o ich zničenie. Spotrebiteľské balenia cigariet, ktoré sa budú uvádzať do daňového voľného obehu od 1.3.2013, budú musieť byť označené kontrolnou známkou, na ktorej bude uvedený znak (veľké písmeno „D“), označujúci platnosť sadzby dane z cigariet účinnú od 1.3.2013. Dopredaj spotrebiteľských balení cigariet, označených písmenom „C“ bude možný do 30.4.2013. Počet takto označených nepredaných spotrebiteľských balení cigariet bude potrebné oznámiť miestne príslušnému colnému úradu v termíne do 15.5.2013 a zároveň ho požiadať o ich zničenie.

V súvislosti so spotrebnou daňou z tabakových výrobkov je dôležité upozorniť aj na skutočnosť, že 1.1.2011 nadobudla účinnosť aj Vyhláška MF SR č. 552/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovovaní kontrolnej známky na označovanie spotrebiteľského balenia cigariet a o jej grafických prvkoch a údajoch.

SPOTREBNÁ DAŇ Z MINERÁLNEHO OLEJA

Zákonom č. 492/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a zároveň sa ním mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon o spotrebnej dani z minerálneho oleja prešiel hádam najrozsiahlejšími zmenami spomedzi všetkých zákonov o spotrebných daniach. Za najpodstatnejšie úpravy možno považovať zrušenie zníženej sadzby dane na označené plynové oleje a zmenu systému daňového zvýhodnenia zmesi minerálneho oleja s biogénnou látkou. Ale podme na to postupne.

Zrušenie „červenej“ nafty

Od 1.1.2011 boli vypustené paragrafové znenia 7, 8, 9 (Znížená sadzba dane na označené plynové oleje, Označovanie plynového oleja, Povolenie na označovanie plynového oleja). Táto zmena sa najviac dotkla daňových subjektov, ktoré boli colným úradom zaradené do evidencie užívateľských podnikov a mali vydaný odberný poukaz na odber daňovo zvýhodneného minerálneho oleja so zníženou sadzbou dane podľa § 7 (tzv. červenej nafty). Užívateľský podnik, ktorý mal k 15.1.2011 zásoby takéhoto minerálneho oleja, bol povinný v termíne do 20.1.2011 vykonať inventarizáciu stavu zásob podľa stavu k 15.1.2011, do 25.1.2011 podať daňové priznanie a v rovnakej lehote zaplatiť daň. Daň bol povinný vypočítať ako rozdiel dane podľa § 6 ods. 1 písm. d) druhého bodu predpisu účinného od 1.1.2011 a dane podľa § 7 ods. 1 predpisu účinného do 31.12.2010. Uvedená povinnosť sa vzťahovala aj na daňový subjekt, ktorý bol obchodníkom s minerálnym olejom a obchodoval s uvedenou komoditou. Platnosť povolenia na označovanie plynového oleja a platnosť odberného poukazu, vydaného obchodníkovi s minerálnym olejom podľa predpisu účinného do 31.12.2010, zanikla 15.1.2011.

LPG používané ako pohonná látka už nebude oslobodené od dane

Ďalšou zmenou, ktorú schválila novela zákona č. 98/2004 Z. z. priniesla, je zmena sadzby spotrebnej dane na skvapalnené plyné uhľovodíky známe pod skratkou LPG a zrušenie oslobodenia od spotrebnej dane z tohto minerálneho oleja v prípade, ak bol určený na použitie, ponúkaný na použitie alebo použitý ako pohonná látka.

Koniec zneužívaniu vykurovacieho oleja ako pohonnej látky

Pravidelné podnety správcu dane k upraveniu znenia § 12 priniesli svoje ovocie v podobe zavedenia vzniku daňovej povinnosti pri použití vykurovacieho oleja kódu KN 2710 19 61, 2710 19 63, 2710 19 65 a 2710 19 69 ako pohonnej látky a nadväzne k určeniu spôsobu výpočtu sadzby dane.

Zníženie administratívnej záťaže a zjednodušenie systému vyberania spotrebnej dane

Značné odbremenenie pre daňové subjekty predstavuje zmena systému daňového zvýhodnenia zmesi minerálneho oleja (motorového benzínu a plynového oleja) s biogénnou látkou tak, že doterajších 122 daňových sadzieb sa nahrádza novým environmentálnym pravidlom daňového zvýhodňovania týchto minerálnych olejov. Od 1.1.2011 sú totiž stanovené už len dve sadzby dane, ktoré zohľadňujú obsah biogénnej látky v zmesi minerálneho oleja a biogénnej látky. V súvislosti s týmto novým systémom zdaňovania sa ustanovuje povinnosť pre

colné úrady odoberať vzorky tohto minerálneho oleja (u všetkých daňových subjektov registrovaných podľa zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja vrátane dovozcov a daňových subjektov, ktoré prepravujú na daňové územie minerálny olej z iného členského štátu mimo pozastavenia dane), a to minimálne jedenkrát mesačne.

Podpora obnoviteľných zdrojov energie v praxi

Zanedbateľnou zmenou nie je ani rozšírenie definície biogénnej látky (príbudo napr. bioetanol, ktorým je lieh kódu KN 2207 20 00 s obsahom alkoholu najmenej 99,7% objemu), s čím sú spojené ďalšie povinnosti, ako napr. povinnosť uvádzať v sprievodných dokumentoch informáciu o množstve biogénnej látky v percentách objemu v prepravovanom minerálnom oleji. Na uvedenú zmenu v daňovom zákone nadväzujú aj zmeny v zákone č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tomto zákone sa napr. rozšíril predmet úpravy zákona o práva a povinnosti osôb, ktoré uvádzajú na trh motorové palivá, či sa zafinovala pohonná látka (biopalivo), ktorá je vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie. Zároveň sa definujú právnické alebo fyzické osoby, ktoré uvádzajú na trh pohonnú látku a ktoré sú povinné dodržiavať referenčné hodnoty podielu konečnej energetickej spotreby biopalív v doprave do roku 2020. Súčasne sa ustanovuje minimálny obsah biopalív v každom litri jednotlivého druhu pohonných látok, ktoré sa budú uvádzať na trh v Slovenskej republike (je uvedený v prílohe č. 1 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov). V súvislosti s touto povinnosťou sa pre právnické alebo fyzické osoby, ktoré uvádzajú na trh pohonnú látku, zavádza povinnosť hlásiť plnenie tejto úlohy miestne príslušnému colnému úradu jedenkrát za kalendárny štvrtrok. Nadväzne na to sa rozširujú aj povinnosti pre colné úrady, ktoré sú oprávnené vykonávať kontrolu správneho minimálneho obsahu biopalív v pohonných látkach, s čím úzko súvisí i kontrola dodržiavania plnenia referenčných hodnôt podielu konečnej energetickej spotreby biopalív. Súčasne sa zavádzajú pokuty za neplnenie vyššie uvedených povinností, ktoré bude ukladať colný úrad.

Nový pojem v zákone

Ďalšou novinkou v zákone č. 98/2004 Z. z. je zavedenie pojmu „miesto priameho dodania“. Označuje miesto, na ktoré je dodaný minerálny olej prepravovaný v pozastavení dane, ak je prepravovaný priamo právnickej alebo fyzickej osobe, ktorú určí príjemca (odberateľ), ktorým je prevádzkovateľ daňového skladu alebo oprávnený príjemca podľa § 25 ods. 1, ktorý prijíma opakovane minerálny olej v pozastavení dane z iného členského štátu, a táto právnická osoba alebo fyzická osoba nie je oprávnená prijímať minerálny olej v pozastavení dane.

Nový vzor daňového priznania

Od 1.1.2011 sa mení aj vzor daňového priznania, a to Vyhláškou MF SR č. 553/2010 Z. z. zo dňa 17.12.2010. Ustanovuje sa ňou vzor daňového priznania, dodatočného daňového priznania, žiadosti o vrátenie spotrebnej dane z minerálneho oleja a dodatočnej žiadosti o vrátenie spotrebnej dane z minerálneho oleja.

mjr. Ing. Renáta Kravcová

Informačné technológie v podmienkach colnej správy

V súčasnosti je ťažké si predstaviť modernú inštitúciu verejnej správy bez efektívneho využívania pokrokových technológií a informačných systémov. Tak colníkov, ako aj redaktorov iných periodík (napr. Parlamentný kuriér) zaujímal, ako v tejto oblasti napreduje slovenská colná správa. Dozviete sa to v nasledujúcich riadkoch.

Elektronickú komunikáciu mala medzi prvými

Slovenská colná správa začala budovať svoj informačný systém už od svojho založenia v roku 1993. Ako jeden z prvých orgánov verejnej správy vybudovala riešenie pre plne elektronickú komunikáciu – nielen s externými používateľmi, ale taktiež v rámci interných procesov. Vďaka tomu došlo k redukcii potreby „papieru“ v colnom konaní a významne sa zvýšila efektívnosť vykonávania colných procesov, čo oceňujú aj používatelia z prostredia obchodnej sféry. Zároveň za významný mílnik môžeme považovať používanie elektronického podpisu, resp. zaručeného elektronického podpisu a elektronickej podateľne v súlade s platnou legislatívou SR. Colná správa predstavuje jedného z priekopníkov používania elektronického podpisu v rámci automatizácie komunikačných procesov v oblasti colného dohľadu a správy spotrebných daní. Technológie súvisiace s elektronickým podpisom sú využívané nielen v rámci komunikácie s externými používateľmi z prostredia obchodnej sféry, ale majú významnú úlohu aj v rámci automatizácie interných procesov a rozhodovania.

Projekt CEP zníži administratívne bariéry

Z legislatívy prijímanej Európskou komisiou v oblasti automatizácie procesov a komunikácie vyplývajú pre colnú správu rozmanité úlohy na najbližšie obdobie. Patrí medzi ne aj projekt CEP (Centrálny elektronický priečinok alebo Single Window), na ktorého realizácii colná správa aktívne participuje. Cieľom tohto projektu je umožniť obchodníkovi plne využívať elektronickú komunikáciu s jednotlivými rezortmi štátnej správy, kde sa využíva systém zhrnutia všetkých potrebných dokumentov na jednom mieste a v jednotnom prostredí bez potreby dodatočných aplikácií tretích strán. Pre uskutočnenie tohto zámeru je potrebná čo najvyššia miera elektronizácie procesov verejnej správy. Implementáciou informačného systému CEP dôjde k významnému zníženiu

administratívnych bariér pri realizácii zahranično-obchodných transakcií. Plná funkčnosť informačného systému CEP je naplánovaná na apríl 2013.

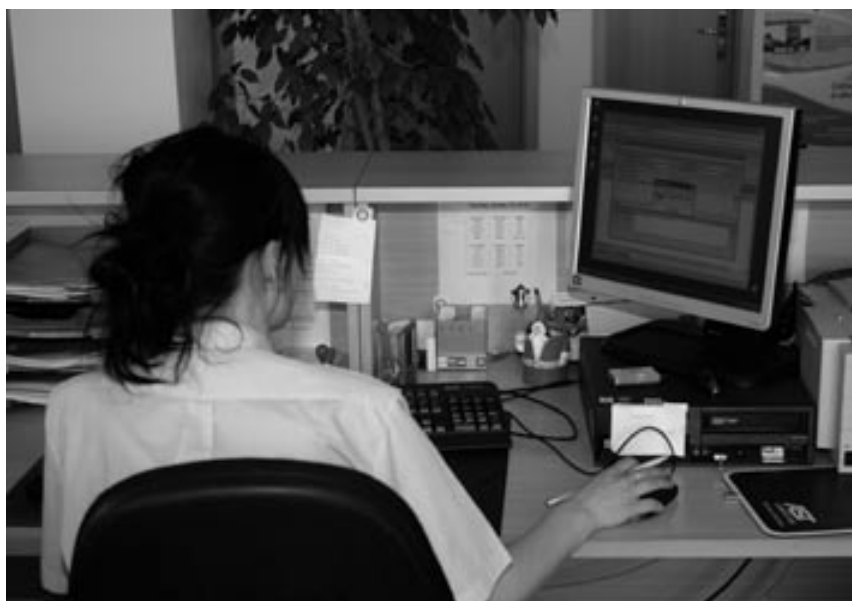
Pripravovaný zákon má zmodernizovať verejnú správu

Z hľadiska prichádzajúcich legislatívnych zmien je dôležitá najmä príprava Zákona o elektronickej verejnej správe, ktorého legislatívny zámer vláda SR schválila v septembri 2010. Tento návrh zákona komplexne upravuje procesy poskytovania elektronických služieb orgánov verejnej správy. Jeho cieľom je vniesť do praxe väčšiu dynamiku, zracionalizovať postupy a odbyrokratizovať mechanizmy, pričom na konci celého procesu má byť spokojný občan, ktorému budú poskytované transparentné, efektívne a dostupné výstupy.

Čo to znamená pre colnú správu?

V prvom rade pripraviť sa na zosúladienie legislatívnych východísk a v druhej línii po stránke realizačnej dokázať v podmienkach colnej správy aplikovať identické postupy a procesy, o ktorých hovorí pripravovaná všeobecná legislatívna norma o elektronickej verejnej správe. Zároveň však nesmieme opomenúť ani vzťah súvisiaci medzi národnou legislatívou a pripravovaným modernizovaným colným kódexom (MCC). Uvedomujeme si, že najdôležitejší faktor v tomto procese zmeny sú práve ľudia, spôsob ich myslenia a prístup k plneniu úloh. Tento fakt je dôležitý aj v colnej správe, ktorá bola v minulosti vnímaná verejnosťou a používateľmi skôr represívne. Colná správa, najmä v súčasnom stave „konkurencie“ medzi jednotlivými colnými správami členských krajín EÚ, musí zabezpečovať kvalitné a efektívne služby svojim používateľom – dovozcom a vývozcom. Colnú správu je potrebné transformovať na partnera, ktorý bude týmto používateľom efektívne napomáhať v ich činnosti, a na druhej strane tvrdo odhaľovať akúkoľvek nezákonnú činnosť a vyvodzovať dôsledky. Efektívne využívanie informačných systémov pri analýze existujúcich údajov o subjektoch a obchodných transakciách, ako aj prepojenie na systémy iných inštitúcií v Slovenskej republike a Európskej únii môže významným spôsobom napomôcť k minimalizácii nezákonnej činnosti a zvýšeniu efektivity výberu cla a daní.

plk. Ing. Mária Machová, PhD.

ECSA A COLNÁ SPRÁVA V ROKU 2011

Šport bol vždy jednou z obľúbených foriem voľnočasových aktivít colníkov. Svedčí o tom aj množstvo zorganizovaných súťaží tak na regionálnej, ako aj na národnej úrovni.

Športujeme aj na medzinárodnom poli

Slovenská colná správa podporuje športové aktivity svojich zamestnancov. V roku 2000 sa stala členom Európskej colnej a športovej asociácie (ECSA), ktorá združuje 21 partnerských colných správ. Vstupom do ECSA sa nám otvorila možnosť rozšíriť tieto aktivity aj na medzinárodnú úroveň a prispieť tak k upevneniu vzájomného kultúrneho porozumenia medzi zamestnancami colných správ. Dobré vzťahy, utužované účasťou na spoločných športových zápoleniach, sa obvykle odzrkadľujú aj v každodennej realite pracovného života v podobe množstva vytvorených neformálnych kontaktov a búrania komunikačných bariér.

Slovenským colníkom sa vlni mimoriadne darilo

Od nášho vstupu do ECSA sa pravidelne zúčastňujeme na budapeštianskom maratóne, bruselskom polmaratóne, stolnotenisevom turnaji v Poľsku, štvordňovom pochode v Nijmegene, majstrovstvách Colnej správy Českej republiky v cezpoľnom behu (Krušnohorská desiatka), volejbale v Čechách – vždy s veľmi dobrými výsledkami. Väčšina členov ECSA je aj hosťiteľom športových podujatí. Slovenská colná správa organizuje medzinárodné majstrovstvá colnej správy v maratónskom behu, ktoré sa každé dva roky konajú v rámci Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach. Keďže finančná kríza oklieštila aj naše možnosti, museli sme účasť na niektorých podujatiach v posledných rokoch oželiť. Ale tam, kde sme našich zástupcov vyslali, sme si hanbu určite neurobili. Svedčia o tom aj výsledky, ktoré naši športovci dosiahli v roku 2010.

20-KILOMETROVÝ BEH BRUSELOM

Prvý ročník týchto pretekov sa uskutočnil v roku 1980 a štartovalo na ňom 4 659 bežcov. V roku 2010 to už bolo 30 000 pretekárov, z čoho je zrejmé, že podujatie má svoju tradíciu a teší sa veľkej obľube. Medzi účastníkmi je 74 bežcov, ktorí nevynechali ani jeden ročník a preteky by boli bez ich účasti nepredstaviteľné. V poradí už 31. ročník podujatia Beh Bruselom sa uskutočnil

koncom mája 2010. V rámci neho belgická colná a daňová správa pod záštitou ECSA každoročne organizuje súťaž reprezentácií colných správ. Nechýbali na nej ani slovenskí colníci, ktorí opäť dosiahli úspešné umiestnenie v náročnej konkurencii 65 účastníkov z 15 krajín: Ján Fazekaš z CÚ Nitra získal 10. miesto a Miroslav Smetana z SCÚ Prešov obsadil hodnotné 15. miesto. Obaja sa do súťaže nominovali na základe výsledkov z predošlých ročníkov. Dosiahnutými výsledkami a svojím vystupovaním úspešne a vzorne reprezentovali slovenskú colnú správu.

STOLNOTENISOVÝ TURNAJ V POĽSKU

Reprezentácia slovenskej colnej správy sa v máji 2010 zúčastnila v poľskom Otwocku – Świdere pri Varšave na 10. ročníku národných majstrovstiev poľskej colnej správy v stolnom tenise, ktorých súčasťou bol 6. ročník medzinárodného stolnoteniseového turnaja colných správ združených v ECSA. Reprezentanti ôsmich európskych krajín predviedli naozaj brilantné výkony. Slovenskí športovci obsadili prvé miesto v kategórii zmiešaných družstiev, 5. miesto v kategórii dvojhra žien, 5. miesto v kategórii dvojhra mužov a 5. miesto v kategórii štvorhra mužov. Na základe uvedených výsledkov im tak v celkovom hodnotení krajín pripadlo krásne 4. miesto. Táto skutočnosť je o to cennejšia, že výborné

umiestnenie našich colníkov bolo dosiahnuté v súťaži vysokej športovej úrovne v silnej konkurencii 91 colníkov.

KRUŠNOHORSKÁ DESIATKA

V septembri 2010 sa v krásnom prostredí severozápadných Čiech uskutočnil desiaty ročník medzinárodných majstrovstiev Colnej správy Českej republiky v behu pod záštitou ECSA, známy aj pod názvom Krušnohorská desiatka. Celkový počet štartujúcich sa pohyboval nad hranicou 50 pretekárov. Nosnou športovou disciplínou podujatia je 10 km dlhý cezpoľný beh, sprievodnými bežeckými disciplínami sú colnícka míľa a vyradovacie preteky typu člnkového behu. Na tomto podujatí reprezentovali naše farby Peter Bartoš z CÚ Košice, Dana Krajčíková z PCÚ Púchov, Miroslav Smetana z SCÚ Prešov a Ján Fazekaš z CÚ Nitra. Zúčastnili sa na všetkých troch súťažných bežeckých disciplínach a opäť nesklamali. Dlhoročný viacnásobný účastník Miroslav Smetana skončil v „míli“ i „v desiatke“ na 3. mieste vo svojej kategórii a Ján Fazekas zaujal pozíciu v jeho tesnom závесе. V „míli“ bol piaty a v „desiatke“ dobehol na 4. mieste

s nepatrným časovým odstupom. Dana Krajčíková obsadila v prvých dvoch behoch výborné druhé miesta a navyše sa stala celkovou víťazkou ženskej časti vyradovacieho behu. Posledný člen výpravy Peter Bartoš si vybehal 6. miesto v colníckej míli a 10. pozíciu v „desiatke“.

KOŠICKÝ MARATÓN

V októbri sa v Košiciach uskutočnil 87. ročník najstaršieho pravidelne organizovaného masového maratónskeho behu v Európe, Medzinárodný maratón mieru Košice. V rámci týchto pretekov organizuje CR SR v súčinnosti s CÚ Košice medzinárodné majstrovstvá slovenskej colnej správy v maratónskom behu, program ktorých umožňuje štartovať v bežeckých disciplínach maratónu, polmaratónu, aj v in-line korčuľovaní na 20 km. Preteky obohatila účasť 10 kolegov zo zahraničných colných správ (Belgicko, Holandsko, Taliansko, Poľsko), nakoľko pre kalendárny rok 2010 opäť získali štatút oficiálneho podujatia ECSA. Našu colnú správu reprezentovalo 67 pretekárov. Je potešiteľné, že z tohto počtu bolo až 17 nováčikov. Na stupňoch víťazov sa objavili známe mená našich kolegov: Fazekaš, Smetana, Kováč, Hrisenko, Semanová. Spomedzi dosiahnutých športových úspechov vyčnieva výkon Martiny Gregorcovej z CÚ Banská Bystrica, ktorá dosiahla historický výsledok celkovým 3. miestom medzi všetkými štartujúcimi vo svojej disciplíne. K pozoruhodným výkonom môžeme zaradiť aj premiéru Jozefa Dzurka, ktorý bol najstarším colníckym účastníkom (kategória korčuľiarov nad 60 rokov).

O prvé priečky zabojujeme aj v tomto roku

Ostáva nám len veriť, že entuziazmus a odhodlanie propagovať filozofiu zdravého životného štýlu a aktívneho pohybu našim colníkovi vydrží aj do budúcnosti a budeme sa môcť tešiť na úspešné pokračovanie tradície colníckych športových podujatí. Napokon plán na tento rok už máme. Plánujeme sa zúčastniť na stolnotenisovom turnaji v Poľsku, pochode mestom Nijmegen, streleckých pretekoch a Krušnohorskej desiatke v Čechách.

npor. Mgr. Nora Kačániová a kpt. Ing. Peter Bartoš

Naši jubilanti v januári a februári 2011

55 rokov

Alena Šonová
(CR SR)

Jozef Varchula
(CÚ Prešov)

Jozef Dobiaš
(CÚ Michalovce)

50 rokov

Vladimír Púček
(CÚ Trenčín)

Slavomír Host
(CÚ Prešov)

Jozef Korba
(CÚ Trnava)

Róbert Holub
(CÚ Banská Bystrica)

Roman Mihálek
(CÚ Nitra)

Zoltán Kovalcsik
(CÚ Michalovce)

Augustín Paulíny
(CÚ Žilina)

Darina Bugošová
(CÚ Košice)

Tibor Zara
(CKÚ)

Pracovné jubileum 25 rokov

Peter Ličko
CR SR

Pracovné jubileum 20 rokov

Ivona Neuročná
(CR SR)

Lubica Kiššová
(CR SR)

Bohumil Slámka
(CR SR)

Vladimír Nahálka
(CR SR)

Denisa Ďuricová
(CR SR)

Emil Fejo
(CÚ Prešov)

Ján Kovács
(CÚ Prešov)

Jozef Ripper
(CÚ Prešov)

Magdaléna Rojáková
(CÚ Prešov)

Anton Kírner
(CÚ Prešov)

Jozef Korba
(CÚ Trnava)

Pavol Hrabovský
(CÚ Trnava)

Igor Šumichrast
(CÚ Trnava)

Tibor Baštrnák
(CÚ Nitra)

Gabriel Bernet
(CÚ Nitra)

Milan Dolník
(CÚ Nitra)

František Jakab
(CÚ Nitra)

Igor Kliment
(CÚ Nitra)

Roman Slovák
(CÚ Nitra)

Jozef Šarina
(CÚ Nitra)

Karol Jakab
(CÚ Michalovce)

František Palkó
(CÚ Michalovce)

Marián Kerul
(CÚ Michalovce)

Jaroslav Sivák
(CÚ Michalovce)

Michal Babic
(CÚ Michalovce)

Maroš Jankoľa
(CÚ Žilina)

Ján Blana
(CÚ Žilina)

Pavol Šuhaj
(CÚ Žilina)

Marián Brnušák
(CÚ Žilina)

Martin Dreveňák
(CÚ Žilina)

Alexander Ivanics
(CÚ Košice)

Alexander Veszelka
(CKÚ)

Roman Adamčík
(CKÚ)

Jozef Lenart
(CKÚ)

Koníček, ktorému sa stačí venovať pár minút denne

V dnešnej uponáhľanej dobe potrebuje každý svoju oázu, kde sa mu podarí aspoň na chvíľu vypnúť a zresetovať hlavu. Takýmto „životabudičom“ môže byť čokolievka, či už blízka osoba, alebo aj koníček. Ten svoj má aj Juraj Vencel z CR SR, ktorý sa už od detstva venuje akvaristike.

Rybičky zdedil po otcovi

Tento „podvodný“ koníček ho dostal ešte v predškolskom veku. Juraj si dodnes pamätá na malé guľaté akvárium, ktoré mali v obývacej izbe. Nemali v ňom filter ani ohrievač, osvetľovalo ho len svetlo z police. Bol v ňom štrk, niekoľko nenáročných rastlín rodu cryptocoryne a, samozrejme, rybičky. V tej dobe boli populárne mečúne a gupky. Mečúne boli na také malé akvárium príliš veľké, takže dlho nevydržali. S gupkami to bolo o niečo lepšie, tie sa totiž stále rozmnožovali. Mladé nahrádzali staré, ktoré po čase zdochli, lebo nevydržali neustále plávať dookola v guľatom akváriu. Juraj sa na toto podvodné divadlo zo začiatku len prizeral, neskôr mu však otec dovolil rybičky aj nakrmiť. Prvé akvárium, o ktoré sa staral úplne sám, dostal až ako triaťnik na základnej škole. Bolo to 20-litrové jednoliate akvárium (tzv. elementka). Na začiatku bol súčasťou jeho výbavy štrk a rastlinky. Neskôr pribudol vzduchový motorček napojený na filter, ovzdušňovací kameň a ohrievač s vodným teplomerom.

Začiatocníckym chybám sa nevyhol

Mať potrebné vybavenie nie je všetko, ešte podstatnejšie sú skúsenosti, ktoré Juraj zbieral postupne. Vo svojich akvaristických začiatkoch sa (asi ako každý začínajúci akvarista) dopustil množstva chýb. Rybičky nakupoval intuitívne, jednoducho prišiel do obchodu a kúpil si tie, ktoré sa mu páčili. Keďže nemal vedomosti o podmienkach chovu jednotlivých druhov a ich náročnosti, mnohé po pár dňoch zdochli. Postupom času však získaval vlastné skúsenosti, čítal akvaristické knihy a časopisy. Svojmu koníčku sa venoval aj v škole. Chodil do akvaristického krúžku a spolu s ostatnými mladými akvaristami súťažil v tom, komu sa podarí aký druh rozmnožiť. Nakoniec si ich medzi sebou vymieňali a delili sa o svoje skúsenosti.

Nainfikoval aj dcéru

Podvodný svet akvárií Juraja neprestal fascinovať ani v dospelosti. Zaujímajú ho aj dokumentárne filmy o podmořskom živote. Dokonca aj dovolenky pri mori si vyberá také, kde sú priaznivé podmienky na šnorchlovanie, pri ktorom môže pozorovať bohatý podmořský život. Jedného času bol tiež členom rybárskeho zväzu. Nečudo, že svojou vášňou nainfikoval aj svoju dcéru Katku, ktorú pomaly zasnávuje do tajov akvaristiky. Jeho nasledovníčka však chov rybičiek rozšírila aj o chov vodnej korytnačky. Pred pol rokom dostala klopavku malú, o ktorú sa usilovne stará.

Akvaristika je vhodná pre každého

Ak sme vám na chov rybičiek urobili chuť, neváhajte. Akvaristiku totiž podľa Juraja môže praktizovať každý. Koníček je to nenáročný, nezaberie veľa času a okrem prvopočiatočných nákladov je aj málo nákladný na financie. Najväčšou položkou zvyčajne býva skrinka pod akvárium. Ostatné stojí dokopy rovnako

ako skrinka. Pre lepšiu predstavivosť sem patrí samotné akvárium (všeobecne platí, že čím je väčšie, tým sa v ňom ľahšie udržuje biologická rovnováha), ďalej jemnozrnný štrk, filter, ohrievač, teplomer, osvetlenie, nejaké dekoratívne predmety ako korene, kamene a rastlinky (napr. niektoré nenáročné druhy rodu vallisneria, cryptocoryne alebo anubias). Nemôžeme zabudnúť ani na rybičky, ktoré by sa mali kupovať po jednom až dvoch týždňoch od zavedenia akvária, aby sa v ňom stihla vytvoriť biologická rovnováha. Ak si toto všetko zakúpite, býva jediným „hltačom peňazí“ krmivo, prípravok na odchlórovanie, hnojivo na rastlinky a vložka do filtra. Akvaristika nepotrebuje ani percento z času a finančných nákladov, ktoré si vyžaduje napríklad pes. Rovnako si nemusíte robiť starosti s tým, kto sa vám bude starať o akvárium počas dovolenky. Zdravé a dobre kŕmené ryby totiž vydržia bez stravy aj dva týždne. Ba čo viac, akvárium bude bez nežiaducich rias, ktoré za ten čas rybičky požerú. Skrátka, popri akvaristike sa môžete plne venovať rôznym ďalším záľubám.

Prejedať by sa nemali ani ryby

Akvaristika je síce nenáročná na čas, no ak chcete, aby sa vašim oplutveným zvercom darilo, musíte im venovať aspoň pár minút denne. V podstate je ich „údržba“ jednoduchá, rybičkám totiž stačí iba kŕmenie. Raz za tri týždne by ste mali vymeniť jednu tretinu vody spolu s odsatím nahromadených nečistôt z dna akvária. Veľmi dôležité pre kondíciu rýb a zachovanie biologickej rovnováhy je ryby neprekrmovať. Radšej ich treba kŕmiť viackrát v malých dávkach ako iba raz a vo veľkom. Väčšinu vášho času sa teda môžete venovať pokojnému pozorovaniu podvodného sveta, a tak aspoň na chvíľku zabudnúť na ten náš ľudský.

Starým knihám verí viac než internetu

Rybičky majú svojich fanúšikov aj na internete. Stačí si zadať do obľúbeného vyhľadávacieho slova akvaristika a do 11 sekúnd máte na výber z 1 510 000 odkazov. Internet je však v tomto prípade dvojsečnou zbraňou. Na jednej strane ponúka množstvo informácií pre začínajúcich akvaristov, takže sa na nedostatok vedomostí sťažovať nemôžu. Na druhej strane sa na medzinárodnej sieti stretnú s často protichodnými informáciami, ktoré sú neraz prezentované sponzorovanými firmami, zaoberajúcimi sa výrobou akvaristických produktov. Ich primárnym cieľom je komerčnosť, propagácia a zvýšenie predaja ich výrobkov. Juraj preto na internet zabúdi len zriedka. Radšej vychádza zo starej literatúry a časopisov, zo svojej praxe a skúseností iných akvaristov.

Umelo vyšľachtené druhy ho neberú

Dnešná ponuka akvaristík je bohatá. Vybrať si je skutočne z čoho, od klasiky až po exotiku (umelo vyšľachtené druhy). Juraj napriek tomu rázi prírodnú cestu, inými slovami chová výlučne iba tie rybičky, ktoré sa vyskytujú voľne v prírode. V jeho akváriu dominujú skaláre obyčajné (amazonské), pancierničky zelené a starajú o čistotu dna a prísavníky modrasté odstraňujú riasy zo skla, rastlín, koreňov a kameňov. V budúcnosti možno presedlá na terčovcov, o ktorých chove v poslednej dobe uvažuje.

-ds-

súťaž FOTO

Fotosúťaž, do ktorej prispievate svojimi zábermi, pokračuje vďaka vášmu vysokému záujmu. V prvom tohtoročnom čísle uverejňujeme zábery z rakúskeho Álp, ktoré nám do redakcie prišli zo susedného Česka od emeritného plukovníka Václava Adama. Ak chcete spolu s ním zabojovať o tohtoročné víťazstvo, zapojte sa do súťaže a pošlite vaše tri najmilšie snímky. V roku 2010 tak urobila aj Marta Šestáková, ktorá sa podľa redakčnej rady stala najlepšou fotografkou súťaže. Víťazke, ktorej snímky boli uverejnené v Colných aktualitách 11-12/2010, gratulujeme a posielame avizovanú cenu.

